

Nr 155

Av herr Jacobsson, Gösta, m. fl., angående den s. k. 80-procent-regeln vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen.

(Lika lydande med motion nr 198 i Andra kammaren)

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 6 juni 1952, med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall, äger skattskyldig fysisk person under vissa förutsättningar åtnjuta avkortning av påförd statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt eller restitution av redan erlagd skatt eller båda dessa förmåner i förening. Sådan avkortning och restitution skall avse det belopp varmed den skattskyldige på grund av taxering för visst taxeringsår påförts statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt samt allmän kommunal-skatt, landstingsmedel och tingshusmedel som sammanlagt överstiger 80 % av den för honom samma år enligt förordningen om statlig inkomstskatt taxerade inkomsten. Avkortningen och restitutionen må dock tillhopa icke överstiga sammanlagda beloppet av den statliga inkomstskatten och förmögenhetsskatten, därvid likväl den statliga förmögenhetsskatten icke må nedbringas till lägre belopp än som motsvarar den skatt, som skulle utgått å 50 % av den skattepliktiga förmögenheten.

Syftet med ifrågavarande avkortnings- och restitutionssystem har varit att de årliga direkta skatterna till stat och kommun icke skall i något fall överstiga 80 % av det taxerade inkomstbeloppet.

Till följd av bestämmelsernas utformning har 80-procentspärren emellertid icke blivit effektiv. Detta är bl. a. fallet när det är fråga om förmögenheter med låg avkastning t. ex. vid jordbruksfastigheter med höga taxeringsvärden. Det totala skattebeloppet kan därför väsentligt överstiga 80 % av inkomsten och i det närmaste ta hela inkomsten i anspråk. Den fortskridande penningvärdeförsämringen, vilken efter hand avspeglat sig i höjda taxeringsvärden utan motsvarande höjd avkastning, har medfört att spärr-regelns konstruktion kan i individuella fall leda till en mera betungande beskattning än som varit av statsmakterna avsedd. Särskilt hårda verkningar uppstår, när jämförelsevis blygsam förmögenhetsavkastning föreligger. En svår situation kan uppstå i jordbruk vid skördeskador. De vid 1965 års allmänna fastighetstaxering skedda stegringarna av taxeringsvärdena å fastigheter har ytterligare bidragit till att försätta vederbörande skattskyldiga i ett bekymmersamt läge.

Orsaken till att reduktionsregeln i vissa fall icke blir effektiv har varit

Bihang till riksdagens protokoll 1967. 3 saml. Nr 155—165

det till systemet fogade villkoret att skatten icke må nedbringas till lägre belopp än som motsvarar den skatt som skulle ha utgått å 50 % av den skattepliktiga förmögenheten.

Reduktionsregeln innebär att, om den skattskyldiges sammanräknade nettointkomst understiger $1\frac{2}{3}$ procent av den skattepliktiga förmögenheten, någon ytterligare reduktion av förmögenhetsskatten inte erhålles. Att bestämmelsernas utformning i vissa fall icke medger den av statsmakterna avsedda begränsningen av den skattskyldiges totala skattebelastning är uppenbarligen en inte önskvärd konsekvens av bestämmelserna i fråga. Att så är fallet vitsordades av 1959 års bevillningsutskott i dess betänkande nr 23 över en motion i ämnet. Bestämmelserna kan i de individuella fallen leda till påtagliga orättvisor och få en rent konfiskatorisk effekt. Mot ett vid föregående riksdag motionsvis framfört förslag om ändring av bestämmelserna i ämnet invändes, att ett genomförande av förslaget skulle leda till att grunderna för förmögenhetsbeskattningen rubbades. Enligt vår mening bör en dylik ändring kunna genomföras utan rubbning av förmögenhetsbeskattningens grunder. Sålunda torde kunna fastställas sådana förutsättningar för reduktionen, vilka innebär att beskattningens syfte tillgodoses. Svårigheten med att skattereduktionen icke får drabba de kommunala skatterna torde ock kunna undanröjas. För underlättande av förfarandet torde slutligen ytterligare böra övervägas att införa föreskrift av innehåll att regeln skall iakttagas av skattemyndigheterna ex officio och att det icke som nu skall krävas särskild ansökan av den skattskyldige med kort preskriptionstid.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställles,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning av frågan om sådan ändrad avfattning av 1952 års förordning med bestämmelser om begränsning av skatt i vissa fall, att den 80-procentiga reduktionsregeln vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen blir effektiv.

Stockholm den 20 januari 1967

Gösta Jacobsson (h)

Holge Ottosson (h)

Henrik Åkerlund (h)
